

ПРАВО: МІНЛИВИЙ КОНЦЕПТ У МІНЛИВОМУ СВІТІ (Всеукраїнський круглий стіл у Харкові)

У квітні 2019 року Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого та Національною академією правових наук України за підтримки журналу «Філософія права і загальна теорія права» було започатковано щорічний круглий стіл, присвячений фундаментальним проблемам юриспруденції. Останній було задумано як майданчик для професійного обговорення актуальних питань філософії права та загальної теорії права, що він міг би стати каталізатором розвитку відповідного інтелектуального простору.

Як видається, запит на подібний проект зумовлений передусім сучасним станом правової думки. Так, сьогодні ми можемо спостерігати, як юриспруденція стає дедалі більш практичною, фактично перетворюючись на технологію, знання «як». Відтак, постає питання: чи залишається у сучасній юриспруденції місце для фундаментального знання про право або для науки як такої, не кажучи вже про філософію? Той факт, що ініціатива організаторів Круглого столу знайшла широкий відгук, залишає надію на позитивну відповідь.

Спеціальна тема цього річного заходу, винесена в заголовок огляду, мала на меті привернути увагу до парадигмальних змін у правовій науці у світлі сучасних викликів. Як змінюються наші уявлення про право у мінливому світі? Наскільки сучасним є наш методологічний інструментарій? Чи потребуємо ми нової оптики? Як змінюється, власне, право на тлі радикальних змін у нашому існуванні та мисленні? З огляду на розгул насильства в сучасному світі, екологічну катастрофу та розвиток технологій – чи є у права майбутнє? Водночас чи може право пережити постмодернізм, постметафізику, постгуманізм та інші тенденції, що ними може бути позначена духовна ситуація сучасності? Врешті-решт, яким критерієм ми послуговуємося, позначаючи вельми різноманітний досвід поняттям «право»? Ці та інші питання стали предметом обговорення, у якому взяли участь більше 30 дослідників із Дніпра, Києва, Львова, Одеси, Полтави та Харкова.

¹ Наталія Іванівна Сатохіна, кандидатка юридичних наук, асистентка кафедри теорії і філософії права, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.
Natalia Satokhina, Candidate of Legal Sciences, Assistant at the Department of Theory and Philosophy of Law, Yaroslav Mudryi National Law University.
e-mail: nataliasatokhina@gmail.com

Спектр проблем, через які було розкрито запропоновану тему, виявився доволі широким: від найзагальніших аспектів питання про природу права, або праворозуміння (доповіді Є. В. Бурлая, С. І. Максимова, О. В. Петришина, П. М. Рабіновича, С. П. Рабіновича та В. С. Смородинського) та окремих напрямів парадигмальних зрушень у філософії права (виступи Д. О. Бочарова, І. В. Бесаги, В. М. Косовича, О. М. Литвинова, Н. І. Сатохіної, О. В. Стовби, С. П. Шевцова та Ю. В. Шеляженка) до актуальних політичних, технологічних і культурних викликів сучасній правовій науці (доповіді В. О. Абашніка, О. Е. Радутного, Ю. С. Разметаєвої, О. О. Уварової) і нового прочитання класичних питань філософії та загальної теорії права (виступи К. О. Буряковської, І. С. Загорюя, В. Капліної, Д. В. Лук'янова, С. П. Погребняка, О. В. Тарасова).

Статті, які учасники заходу підготували на основі виступів та дискусій, що їх супроводжували, опубліковані в першому номері журналу «Філософія права і загальна теорія права» за 2019 рік.

Щирий інтерес наукової спільноти до Круглого столу видається не випадковим. Сподіваємось, що цей проект матиме продовження та сприятиме поверненню фундаментальній юриспруденції (філософії та теорії права) того значення, яке вона повинна мати, аби ми й надалі могли говорити про право як дещо реальне. Організатори заходу запрошують усіх бажаючих долучитися до майбутніх дискусій у стінах Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого і Національної академії правових наук України та на сторінках журналу «Філософія права і загальна теорія права».

© Н. Сатохіна

Одержано / Received 31.07.2019